

AIGUA I ENERGIA:

Dos vectors necessaris i connectats entre ells

L'INSTITUT AGRÍCOLA va assistir a una conferència organitzada per Foment del Treball que tractava de la relació entre aigua i energia. Donat que l'aigua és un element molt present en la majoria d'explotacions agràries és motiu pel qual creiem important parlar-ne del tema i de les preocupacions que es palpen i estan en moviment. Ambdós recursos són essencials per a la vida, per al creixement econòmic —especialment al sector agroalimentari— i per al progrés humà. Dos elements necessaris per al funcionament de molts processos de producció i consum en els que aigua i energia intervien com recursos productius irremplaçables. Així, una bona gestió és clau per a enfortir la economia del país. Alhora, és necessari aprofundir en els mecanismes per integrar la sostenibilitat en els nostres negocis, liderant així un moviment inevitable cap a l'eficiència.

Aigua i energia, semblen dos recursos imprescindibles per l'ésser humà però es veuen com totalment dispars entre ells. Si més no aigua i energia estan connectades íntimament encara que no estigui estesa la cultura de gestió integrada d'ambdós recursos. Certament, és totalment possible integrar simultàniament aquest dos elements com a via sustentable per al desenvolupament. Dependents entre ells, l'energia no és tant sols necessària per a la provisió d'aigua sinó també pel tractament d'aigües residuals, per exemple. Totes les fonts d'energia, i l'electricitat entre elles, utilitzen aigua en totes les fases del seu procés productiu, incloent l'extracció de matèries primes, la refrigeració de les centrals tèrmiques, les activitats de neteja, el cultiu de bio combustibles, la turbinació de cabals, etcètera. Evidentment també és necessari parlar del requeriment d'energia per a la provisió de serveis d'aigua pel consum humà i pels usos econòmics, en particular pel regadiu agrari.

Preocupa l'escassetat d'aquests elements, i la seva disponibilitat en un futur. Veritablement aquí es barregen components tècnics, ambientals, polítics, socials i econòmics. Evidentment cal una gestió adequada i acurada dels usos, però en cap cas es poden exagerar les posicions. Des de una vessant política social no és legítim promoure una economia paralitzada pel canvi climàtic i per la petrificació de la terra a fi de reduir els riscos ambientals. Dit sistema no és sostenible ni sustentable. No té sentit inutilitzar els nostres recursos per morir-nos de fam.

En cap cas, però, es pot consentir difondre que els impactes del desenvolupament econòmic constitueixen una amenaça per a la provisió d'aigua amb la qualitat adequada, per a la provisió d'aliments, per l'estabilitat del clima i/o per a la regulació del clima. Idees que en els últims temps s'han desgastat a conseqüència de la manca de viabilitat, credibilitat i la crisi econòmica que ens ha assetjat. No obstant però, des de L'INSTITUT AGRÍCOLA, observem preocupats que de tant en tant es volen difondre aquelles per exacerbar les inquietuds dels ciutadans, la indignació i el desafecte a fi d'aconseguir crèdit polític.

Cal recordar que el repte del desenvolupament sostenible significa ni més ni menys que fer front a les transformacions que es puguin produir sobre el medi ambient amb l'objectiu d'alimentar i mantenir totalment el progrés econòmic.

Assenyalar que a la jornada es va voler transmetre la compatibilitat entre els sectors de l'aigua i l'energia. Especialment es va incidir en **l'energia hidroelèctrica, remarcant que utilitza aigua per a produir energia però aquesta es retorna, en fa un ús no consumptiu.** Volent assenyalar així que és un sistema eficient i sostenible així com competitiu. Certament una gestió integrada de l'energia i l'aigua pot ser sinònim d'eficiència, estalvi i sostenibilitat. Remarcant així que les diverses vies de producció d'energia necessiten —de forma diferenciada segons el mètode, però en tots els casos— una quantitat important d'aigua. Ambdós elements són així fonamentals per a la economia i la gestió empresarial i els costos que s'associen, que es preveuen creixents, resulten determinants per a la viabilitat i la competitivitat dels projectes empresarials.

Tanmateix, remarcar que la generació hidroelèctrica, suposa gairebé el 10% de la cobertura de la demanda a Catalunya i que té com a avantatges respecte a altres sistemes la gestió estacional, la flexibilitat del sistema, la capacitat de regular la freqüència i la tensió o el *back up* d'errors.

Veritablement es disposen dels coneixements i habilitats per a que els operadors del cicle de l'aigua implementin processos per a generar energia. Alhora incorporen l'energia en la seva visió estratègica per ser-ne experts en aquest recurs, reduir el consum i oferir solucions que contribueixin a produir. En definitiva, existeixen models de gestió correcta dels recursos energètics que intervien en el cicle integral de l'aigua, assegurant un sistema econòmic eficient. Simplement cal emprar les eines correctes.

En tot cas, i com a crítica a la jornada que vàrem assistir, no es pot obviar un sector tant important com el de l'agricultura. **Certament, el volum d'aigua utilitzat per als usos agraris i ramaders és molt elevat. Però aquesta aigua, s'utilitza però no es consumeix, no desapareix, si no que és retornada al cicle de l'aigua via el subsòl i la recàrrega dels aqüífers.**

Des de l'INSTITUT AGRÍCOLA considerem que no es considera amb la suficient força al potencial del nostre sector. Si s'empressin els coneixements i els instruments que disposem d'una forma eficaç i adequada, es garantiria la tant desitjada i volguda sostenibilitat. Molts cops hem vist com no es promou una adient eficiència en el reg, no es duen a terme ajuts per a implementar sistemes de reg de baix consum, es malbaraten recursos hídrics per mantenir uns idolatrats cabals ecològics o es deixen perdre noves superfícies de reg per raons no econòmiques.